

آبیاری مناسب زردآلو

رضوی، رقیه و حیدر طایفه رضایی

به ترتیب محقق و عضو هیأت علمی مرکز تحقیقات کشاورزی آذربایجان غربی

استفاده از روشهای مدرن آبیاری امکان صرفه‌جویی در مصرف آب را به ما می‌دهد. کشور ما در منطقه خشک و نیمه خشک قرار گرفته و ضروری است که در مصرف آب کشاورزی صرفه‌جویی شده و از اتلاف آن جلوگیری گردد. به منظور تعیین آب مصرفی و روش مناسب آبیاری تحت فشار درختان زردآلو، آزمایشی در قالب سه بلوک مجزای کامل تصادفی در چهار تکرار در ایستگاه تحقیقاتی کهریز ارومیه از سال ۱۳۷۶ به مدت ۶ سال اجرا گردید. دو فاکتور مورد بررسی در این طرح عبارت از مقدار آب آبیاری در سه سطح ۵۵، ۷۵ و ۱۱۰ درصد تبخیر جمعی از تشتک کلاس A و روشهای آبیاری شامل سه روش میکروجت، قطره‌ای و بابلر بودند.

طرح شامل سه بلوک بود که در کنار هم قرار گرفته و تیمارهای روشهای آبیاری را در هر می‌گرفتند. در هر بلوک نیز تیمارهای مقدار آب آبیاری بر حسب تصادف قرار داده شدند. فواصل درختان ۶×۴ متر بوده و درختان زردآلو از رقم عسگر آباد در ردیف‌های ۸ تایی کاشته شده بودند. قبل از کشت نهالها در سال اول اجرای آزمایش نمونه خاک از اعماق ۳۰-۰ و ۶۰-۲۰ سانتیمتری برداشت شده و تجزیه‌های لازم بر روی آنها صورت گرفت. مقدار

آب خاک در حد ظرفیت مزرعه ۱۲/۹٪ وزنی و در نقطه پژمردگی ۶/۲٪ وزنی تعیین گردید. در سالهای پنجم و ششم کلیه تیمارها مطابق الگوی طرح آبیاری شدند. مقدار آب مصرفی سه تیمار در سال ۸۰ به ترتیب ۴۹۵۰، ۶۳۵۰ و ۸۹۷۰ و در سال ۸۱ به ترتیب ۴۶۵۰، ۶۲۴۰ و ۹۰۲۰ متر مکعب در هکتار بوده است.

تجزیه و تحلیل آماری با استفاده از نرم افزار MSTATC بر روی نتایج عملکرد محصول و کارایی مصرف آب دو سال ۱۳۸۰ و ۸۱ صورت گرفت و مشخص شد که اثر تمامی عوامل یعنی روش آبیاری، درصد مقدار آب و اثر متقابل روش آبیاری × مقدار آب بر روی عملکرد و کارایی مصرف آب در سطح یک درصد معنی دار هستند.

همچنین مقایسه میانگین‌ها با استفاده از روش دانکن صورت پذیرفت و مشخص شد که روش آبیاری بابلر از نظر عملکرد و کارایی مصرف آب نتیجه بهتری داده و در کلاس A قرار گرفته و همچنین مقدار آب ۷۵ درصد تبخیر جمعی از تشتک هم از نظر عملکرد و هم از کارایی مصرف آب در کلاس A قرار می‌گیرد. همچنین از نظر اثر متقابل روش آبیاری و درصد مقدار آب نیز روش آبیاری بابلر در سطح ۷۵ درصد تبخیر جمعی از تشتک هم از نظر عملکرد و هم از نظر کارایی مصرف آب بالاتراز سایر تیمارها بوده و در کلاس A قرار می‌گیرد. لذا روش مورد توصیه برای آبیاری باغات زردآلو روش بابلر و از نظر مصرف آب ۷۵ درصد تبخیر جمعی از تشتک تبخیر توصیه می‌گردد. میانگین کل آب مصرفی تیمار فوق ۶۲۹۵ مترمکعب در هکتار می‌باشد.